

Vlaams
Parlement

vergadering **C37 – WON4**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 8 november 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toekomst van de vergistingssector - 154 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de procedure van aanpak van overbewoonde woningen - 163 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het voorstel van de minister om de onroerende voorheffing voor energieneutrale woningen voor 50 of 100 procent terug te betalen - 165 (2012-2013)	9

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de toekomst van de vergistingssector - 154 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, het Vlaams Vergisters Platform (VVP) maakt zich zorgen om de toekomst van de biogassector. Volgens het VVP zou de huidige herziening van de ondersteuning van groene stroom het voortbestaan en de ontwikkeling van de hele sector hypothekeren. Het VVP vreest dat een beperking van de ondersteuning door middel van bandingfactoren voor de vergistingsbedrijven nefast zou zijn.

Het VVP pleit nadrukkelijk voor een dynamisch systeem dat een differentiatie van de steun naargelang de technologie mogelijk maakt. In een positienota heeft het VVP al eerder aangegeven dat te weinig rekening wordt gehouden met de maatschappelijke voordelen van een omzetting van biomassa in energierijk gas, zoals de verwerking van afvalstromen en de vermindering van broeikasgasemissies.

Het VVP voelt zich gesterkt door het advies dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) op 28 september 2012 hebben uitgebracht. Beide raden vragen de maximale bandingfactoren te heroverwegen. Het VVP is dan ook gestart met een petitie voor een ultieme bijsturing van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Minister, wat is de impact van het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op de economische leefbaarheid van de sector? Is al een impactstudie gemaakt? Zo ja, wat is het resultaat van die studie? Zo nee, bent u bereid deze studie alsnog te laten uitvoeren alvorens het huidig ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering definitief goed te keuren? Wat is uw reactie op de argumenten die het VVP in zijn positienota heeft aangehaald? Bent u bereid het huidig ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in het licht van de door de SERV en de Minaraad aangehaalde argumenten te herbekijken?

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne: Voorzitter, we hebben hier al veel discussies over groene stroom gevoerd. Ondertussen is er een decreet dat een rechtszeker kader biedt en een besluit van de Vlaamse Regering dat hier op een goede manier invulling aan geeft. Hoewel er een duidelijk en helder kader is, blijft er een overschot aan certificaten bestaan. Om die reden is de plafonnering van de bandingfactoren volgend jaar een nuttige maatregel.

We moeten echter ook waken over de leefbaarheid van onze bedrijven in de sector. Dit geldt ook voor de vergisters, die in onze ogen een belangrijk onderdeel van de groenestroomsector vormen. We vragen dan ook dat tijdens de evaluatie van het decreet en van het besluit van de Vlaamse Regering, die hoe dan ook voor volgend jaar is gepland, maximaal rekening zal worden gehouden met hun bezorgdheden. Op dat ogenblik kunnen de bandingfactoren eventueel worden aangepast. Ik kijk in elk geval uit naar het antwoord van de minister.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik heb de minister in het verleden al eerder vragen over dit onderwerp gesteld. Ik begrijp het principe. Vanaf begin volgend jaar zal de ondersteuning van deze groeiende en noodzakelijke sector worden berekend op basis van wat nodig is om de installaties rendabel te maken. Dat is wat de minister omwille van de betaalbaarheid van het systeem beoogt. Daar valt iets voor te zeggen.

Langs de andere kant pleit de minister echter ook voor een stabiel investeringsklimaat. Ondanks alle rentabiliteitsstudies zal een maximale bandingdeler de maximale ondersteuning

bepalen. Hierdoor zullen bepaalde technologieën onrendabel worden. Dit zal, ondanks het overschot aan groenestroomcertificaten, gevolgen hebben voor het stabiel investeringsklimaat.

Er moet een oplossing worden gevonden voor de groenestroomcertificaten. De minister kan echter niet omwille van deze reden bepaalde technologieën voor minstens een jaar onrendabel maken.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de hervorming van het steunmechanisme voor groene stroom en warmtekrachtkoppeling is onder meer gebaseerd op het principe dat we meer groene stroom moeten kunnen opwekken tegen een lagere of toch zo laag mogelijke maatschappelijke kost per hoeveelheid opgewekte groene stroom. De kosten van het ondersteuningsbeleid komen in de energiefactuur van de gezinnen en de bedrijven terecht. Het is dus belangrijk dat we op dit vlak waakzaam zijn. We moeten een goed huwelijk tot stand brengen tussen een zo groot mogelijke ambitie met betrekking tot de doelstellingen inzake groene stroom en warmtekrachtkoppeling en een zo laag mogelijk gehouden prijs.

Dit betekent dat een duidelijke beleidskeuze is gemaakt. De komende jaren zullen we in eerste instantie de goedkopere groenestroomtechnologieën ondersteunen. Die technologieën zijn goedkoop in verhouding tot de hoeveelheid opgewekte groene stroom of opgewekte warmtekracht.

In technische termen komt het erop neer dat de bandingfactor, het aantal groenestroomcertificaten dat we per opgewekt megawattuur aan groene stroom verstrekken, tot 1,25 wordt beperkt. Dit staat in het Energiedecreet. Daarnaast zitten ze momenteel nog altijd met een groot overschot aan certificaten. Die situatie heeft een neerwaarts effect op de marktwaarde van de certificaten en dus ook op de steun die de installaties krijgen. In onze hervorming hebben we geprobeerd dat op verschillende manieren aan te pakken, onder meer door de doelstellingen, met name het aantal in te leveren certificaten, gevoelig op te trekken en door een groot aantal certificaten te immobiliseren bij de netbeheerders en die netbeheerders daarvoor te vergoeden.

Een andere manier om het aantal certificaten te beperken, is precies door minder certificaten te geven per opgewekte hoeveelheid groene stroom. En dan kom ik opnieuw bij mijn verhaal van kostenefficiëntie. Door de goedkoopste technologieën te steunen – de technologieën die het minst aantal certificaten nodig hebben – beperken we ook de aangroei van het aantal beschikbare certificaten. Zo wekken we meer groene stroom op dan wanneer we meer certificaten zouden uitreiken, maar wekken we ook meer groene stroom op voor minder geld.

Daarom is er beslist om het komende jaar – en eventueel langer indien dat nodig zou zijn omdat het overschot aan certificaten groot blijft –, de maximale bandingfactor op 1 te leggen. Ik begrijp dat men in sommige sectoren ongerust is over deze aftopping omdat het in de praktijk betekent dat ze minder zullen krijgen dan ze strikt genomen nodig hebben om rendabel te zijn. Maar de berekening van de bandingfactoren moet nog gebeuren. Dat zal pas over enkele weken gebeurd zijn. Dan zal duidelijk zijn welke bandingfactoren het Vlaams Energieagentschap (VEA) toekent aan elke technologie en voor welke technologieën de steun afgetopt wordt. Dat betekent trouwens nog niet dat er niet meer geïnvesteerd kan worden in die technologieën, integendeel. Het is perfect mogelijk dat bepaalde projecten ook met een beperkte steun rendabel blijven, ook al kan het best zijn dat dit niet voor de hele technologie en op blinde wijze het geval is. Dat moet project per project worden bekeken.

Het is een bewuste beleidskeuze om de goedkopere technologieën eerst tot ontwikkeling te laten komen en zolang de certificatenoverschotten bestaan, de duurdere af te remmen. Dat lijkt me een eerder logisch gevolg van onze ambitie om maximaal groene stroom te produceren tegen een maatschappelijk zo laag mogelijke kost.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, uw antwoord is heel technisch. Voor iemand die niet technisch is onderlegd, is het moeilijk om een duidelijk zicht te hebben op de impact van elke ondersteuning per technologie. Ik heb dan ook vooral informatie gevraagd.

Als ik u goed begrijp, zegt u nu dat de berekening van de bandingfactoren niet vastligt per technologie maar dat u wel degelijk zult bekijken wat er nodig is in functie van welke technologie. De berekening van de bandingfactor moet nog gebeuren. Ik dacht nochtans dat we dat in het decreet hadden vastgelegd. Misschien kunt u dat nog wat verduidelijken. De vrees is immers dat de bandingfactor bepaald is op 1, waardoor bepaalde technologieën niet meer rendabel zouden worden. Nu zegt u in uw antwoord dat er toch een mogelijkheid zou zijn om te differentiëren. Het lijkt me goed om dat te doen.

Aangezien er ook in de sector heel wat verwarring en onduidelijkheid bestaat over de impact van de implementatie van dit decreet, zou ik willen vragen een impactstudie te laten uitvoeren over de effecten van dit decreet op zonnepanelen, groene stroom en alle mogelijke vormen van technologie vooraleer dit daadwerkelijk van start gaat.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik ben wat in de war. Het is intussen al een tijdje geleden dat ik het decreet heb gelezen. Als ik me niet vergis, ligt de bandingfactor vast. De bandingdeler wordt toch berekend per technologie op basis van rendabiliteit?

Minister Freya Van den Bossche: De bandingdeler is een waarde die in het decreet is vooropgesteld en die voor groene stroom 97 euro bedraagt per certificaat. Daarnaast wordt er voor elke technologie een onrendabele top berekend. Die wordt berekend voor bijvoorbeeld wind, zon, biogas, biomassa. Wanneer die waarde bijvoorbeeld 80 euro bedraagt van die onrendabele top, dan wordt die 80 euro gedeeld door 97. Dan zal men per megawattuur 80/97 van een certificaat ontvangen.

De heer Hermes Sanctorum: Het is dus omgekeerd. De bandingdeler ligt vast en de bandingfactor wordt telkens berekend op basis van de onrendabele toppen. Minister, u zegt dat die bandingfactor nog moet worden berekend. Het punt is echter dat ook op basis van rendabiliteitsstudies die maximale bandingfactor van 1 een aantal technologieën gewoon onrendabel zal maken. Dat is nu net het punt dat de biovergisting maakt.

Ik heb al een aantal berekeningen van onrendabele toppen gezien, zelfs voor wind. Wanneer u een ondersteuning zult bieden over vijftien jaar en u berekent de bandingfactor daarvoor, dan valt die onder 1. Wanneer u dat over tien jaar berekent, dan ligt die boven 1. Ik heb begrepen dat u uiteindelijk de berekening zult gebruiken op basis van tien jaar, hoewel u een ondersteuning zult geven over vijftien jaar. Die berekening staat ook in het Energiebesluit. Ik zou graag willen weten op welke basis nu uiteindelijk ook wind zal worden ondersteund.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Knop, wat betreft de impact maakt het VEA de berekeningen in overleg met elke sector. Het gaat, voor alle duidelijkheid, over nieuwe installaties. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat die technologieën die meer waar voor ons geld leveren qua investeringen, aantrekkelijker zullen worden gemaakt dan de andere, zeker de eerstkomende periode. Dat is gewoon zo. We kunnen in de totaliteit onmogelijk tot een zo groot mogelijke groenestroomproductie tegen een zo laag mogelijke kost komen als we niet trachten via ons eigen systeem te sturen in de richting van die technologieën die ons het meest leveren aan de laagst mogelijke prijs. Vanzelfsprekend zal de ene sector misschien iets gelukkiger zijn dan de andere. Dat kan wel. Maar dat is een bewuste keuze.

Ik merk dat u wat angst hebt voor biogas. Vooral bij het instellen van quota, doelstellingen enzovoort wordt uitgegaan van een groei van de vergistingssector tot 2020 met 50 procent. Wij gaan er dus zeker niet van uit dat bepaalde vormen van groenestroomproductie

onwenselijk zouden worden. Maar in ons eigen systeem van subsidiëring, als ik het zo moet noemen, zal er toch steeds worden gezocht naar de grootst mogelijke kostenefficiëntie. Wij denken dat vergisting in de totale vereiste groei wel een rol, maar dan veeleer een beperkte rol, te spelen heeft. De reden waarom in die zoektocht vergisting niet de belangrijkste speler lijkt te zijn, is dat de input veel duurder is geworden. Bovendien zijn in die sector in 2012 zodanig veel nieuwe projecten opgestart, dat wij niet denken dat het een probleem vormt om er in de nabije toekomst, de eerstkomende jaren, iets minder nieuwe projecten te hebben. Men moet daar, in de totaliteit, niet al te ongerust over zijn.

Mijnheer Sanctorum, in het Energiebesluit worden de formules vastgelegd waarmee de noodzakelijke steunhoogte wordt berekend. Die noodzakelijke steunhoogte is gebaseerd op een vastgelegde rendabiliteit op het geïnvesteerde kapitaal. De berekening van de noodzakelijke steunhoogte gebeurt over een periode van tien jaar omdat op tien jaar de aftopping wordt bekeken. Veronderstel dat je op tien jaar op een bandingfactor uitkomt van 1,1. Die moet op 1 worden afgetopt. Dan moet je de steun delen door een factor 1,1. Daarnaast gebeurt een tweede berekening met de actualisering van de inflatie op vijftien jaar. De steunhoogte op vijftien jaar zal door diezelfde factor van 1,1 worden gedeeld, om eigenlijk af te toppen op tien jaar. Het VEA zal die berekeningen jaarlijks actualiseren. Indien zou blijken dat het overschot aan certificaten of de impact op bepaalde sectoren zou afwijken van de verwachtingen, kunnen zij een voorstel doen om de bandingfactor op een andere manier af te toppen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u wilt eigenlijk aan diegenen die het meest kostenefficiënt zijn in deze tijden de voorrang geven. Ik begrijp dat helemaal. Ik maak mij bij deze sector één kleine bedenking. De vergistingssector gaat toch over het omzetten van biomassa en over het verwerken van afvalstromen. Dat heeft, naast het opwekken van energie, nog een andere maatschappelijke baat. Die baat is aantoonbaar. Is het dan niet nuttig om desnoods met een andere minister, ik denk die van Leefmilieu, te praten om ervoor te zorgen dat dit aantrekkelijk blijft? Want uiteindelijk is dit ook een oplossing voor een ander maatschappelijk probleem.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de procedure van aanpak van overbewoonde woningen - 163 (2012-2013)

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: De afdeling Toezicht maakte recent de sociale huisvestingsmaatschappijen met een brief attent op een aantal woningen die volgens haar eigen berekeningen overbewoond waren. Zich beroepend op de Vlaamse Wooncode als hiërarchisch hogere wetgeving ten opzichte van het kaderbesluit Sociale Huur werd de sociale huisvestingsmaatschappijen opgedragen een oplossing te zoeken voor deze problemen. Een overbewing is immers volgens de afdeling Toezicht een inbreuk op het verhuren van woningen conform de minimale vereisten van de Vlaamse Wooncode en dient dus opgelost te worden, zelfs als dit de regels van het kaderbesluit Sociale Huur inzake rationele bezetting niet toepasbaar maakt.

Die brief heeft bij mij enkele vragen en bedenkingen opgeroepen. Er zijn een aantal praktische bedenkingen. Al deze bewoners moeten eerst geregistreerd worden als kandidaat-huurder vooraleer een toewijzing mogelijk is. Er zijn ook juridische bedenkingen. In de brief worden overbewing en overbezetting door elkaar gebruikt. Dat is juridisch niet correct.

Indien overbezetting wordt vastgesteld, dient er inderdaad een oplossing gezocht conform de Vlaamse Wooncode. Dit is een procedure met vele implicaties, die in detail is uitgewerkt in hoofdstuk IV, artikel 17. Een woning is slechts overbewoond nadat dit zo door de burgemeester is uitgesproken na een onderzoek. Bovendien is er in een beroepsprocedure voorzien. De Vlaamse decreetgever heeft er duidelijk voor gekozen overbewoning niet licht op te nemen. Een vaststelling op basis van een aantal parameters door de afdeling Toezicht is dus geen afdoende reden om in dezen te spreken van overbewoning en het primaat van de Vlaamse Wooncode uit te spreken boven het kaderbesluit Sociale Huur. Nergens in de Vlaamse Wooncode staat dat ook de afdeling Toezicht overbezettingen kan uitspreken. Overigens zijn de criteria die gehanteerd worden om de zogezegd overbewoonde woningen in kaart te brengen door de afdeling Toezicht, niet correct. De afdeling Toezicht baseert zich op gegevens die de sector aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) heeft doorgegeven, maar die geen indicatie vormen voor de criteria die worden gebruikt voor het bepalen van overbewoning. Dit druist duidelijk in tegen de zeer sterk uitgewerkte decretale procedure met een controle ter plaatse.

Indien concrete overbezetting wordt vastgesteld en gerapporteerd, dient er volgens de bestaande procedure of op initiatief van de huurder of een derde instantie een oplossing te worden gezocht. Bij een overbewoning, die conform de Vlaamse Wooncode wordt vastgesteld, primeert het zoeken van een oplossing op initiatief van de burgemeester. De in de brief voorgestelde werkwijze en de suggestie dat hier een decretale verplichting wordt opgelegd, zijn zonder basis.

Minister, volgt u in dezen het decreet dan wel de afdeling Toezicht? Hoe moet overbewoning worden gezien? Op welke manier dient dit te worden aangepakt?

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: De heer De Kort baseert zich op het probleem in de sociale huisvesting. Ik veronderstel dat we hier niet moeten uitweiden naar de gelijkaardige problemen die zich op de private markt voordoen. Minister, mij viel het op dat het een duidelijke regel is dat het initiatief enkel kan uitgaan van een burgemeester, een OCMW-voorzitter of een gezondheidsinspecteur, en dat dit dus niet kan vanuit de afdeling Toezicht zelf. Daarenboven kan er maar opgetreden worden tegen een mogelijke overbewoning of overbezetting als er een duidelijk gezondheids- of veiligheidsrisico is vastgesteld. Dat zijn twee bijkomende zaken die van essentieel belang zijn om hierin op te treden.

Minister, heeft de afdeling Toezicht dan zoveel tijd over om zich met ongeëigende taken bezig te houden? Zouden die overijverige ambtenaren zich niet beter toespitsen op de taken die hun worden toebedeeld door de decreetgever?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik wil eerst even ingaan op dat laatste punt. De aanleiding was een concreet geval van overbewoning. De sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) wilde de betrokken mensen niet herhuisvesten. De normen op het vlak van een rationele bezetting van de SHM zijn strikter dan onze normen. De SHM heeft ervoor gekozen die mensen liever uit hun sociale woning te zetten dan hen te herhuisvesten in een grotere woning die aan de normen van de Vlaamse Wooncode voldoet. Dat is de interpretatie. Er is niet gefreewheeld om toch maar iets te doen.

Wat de overbewoning betreft, gaat het steeds om een besluit van de burgemeester. De burgemeester baseert zich hiervoor op een advies van de adviseur van het agentschap Wonen-Vlaanderen of van een wooninspecteur van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed. Dat advies zal er enkel komen als het aantal bewoners een veiligheids- of gezondheidsrisico vormt. Dat risico moet ook in een omstandig verslag worden omschreven.

Het gebruik van de term ‘overbewoning’ in dit schrijven vind ik ongepast. Daar ben ik het mee eens. De bedoeling van het initiatief van de afdeling Toezicht is evenwel legitiem en duidelijk. De afdeling Toezicht wil aandacht vragen voor situaties waarin de minimale bezettingsnorm wordt overschreden. Zodra die norm wordt overschreden, is er sprake van onaangepastheid, en dit is een inbreuk op de Vlaamse Wooncode.

De boodschap die de afdeling Toezicht heeft willen zenden, houdt in dat de verhuurder al het mogelijke moet doen om die onaangepastheid zo snel mogelijk te verhelpen. De verhuurder moet, indien dit noodzakelijk blijkt, voor een keer de eigen gewenste regels inzake een rationele bezetting negeren. Indien de onaangepastheid niet wordt opgelost, riskeert de verhuurder immers sancties die in de Vlaamse Wooncode staan vermeld.

Om de SHM’s een idee te geven van woningen die mogelijk onaangepast zijn, heeft de afdeling Toezicht de beschikbare data geanalyseerd. Dat overzicht van panden met een vermoedelijke overbezetting is samengesteld op basis van het aantal slaapkamers en het aantal inwonende gezinsleden. Eigenlijk is dit woord niet goed gekozen en had het over een mogelijke overbezetting moeten gaan.

Een overschrijding van de minimale bezettingsnorm kan niet aan de hand van deze parameters worden vastgesteld. De bezettingsnorm wordt berekend aan de hand van het aantal woonlokalen en de totale netto vloeroppervlakte van de woning. Dat moet steeds op basis van vaststellingen ter plaatse gebeuren.

De oefening van de afdeling Toezicht heeft niet de ambitie en pretendeert niet een dergelijke lijst te zijn. De afdeling Toezicht wil bij benadering een overzicht geven van lokalen waarvan ze op basis van de eigen gegevens denkt dat er sprake van overbewoning zou kunnen zijn. Dit is een tool waarmee de SHM’s aan de slag kunnen gaan.

De veronderstelling dat op de lijst mogelijk woningen ontbreken, is correct. Om de vermoedenslijst op te stellen, is de naleving van de norm op een welbepaalde wijze nagegaan. Indien een woning een netto vloeroppervlakte heeft die voor vier personen geschikt is en een aantal woonlokalen telt dat de woning voor vijf personen geschikt maakt, wordt het kleinste van deze twee getallen de bezettingsnorm.

Deze lijst hoeft niet exact te voorspellen waar er problemen zijn. De oefening is een poging van de afdeling Toezicht om mogelijke problemen op het vlak van de onaangepastheid in kaart te brengen. Het is een vraag aan de sector om hier aandacht aan te besteden. De wijze waarop hierover is gecommuniceerd, vind ik veeleer ongelukkig. Het woordgebruik is zelfs onaangepast en onjuist. De bedoeling van de afdeling Toezicht is echter zeer nobel.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik verwijs dan vooral naar het laatste gedeelte, want volgens mij is hierover effectief op een onaangepaste wijze gecommuniceerd. Op dat vlak zou er het best een bijsturing komen. Het moet juridisch duidelijk zijn. Indien er sprake is van overbewoning, kan de passende procedure worden gevolgd en moet de burgemeester het initiatief nemen. Indien het om overbezetting gaat, kan de verhuurder die op de juiste wijze verder opvolgen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er is ondertussen al een bijsturing geweest. De heer Beersmans heeft een mail verstuurd om een en ander te verduidelijken. Indien de heer de Kort zou vinden dat deze communicatie niet volstaat en te weinig doorsijpelt, wil ik graag nog andere communicatiemiddelen inzetten. De communicatie van de afdeling Toezicht moet met de grootste duidelijkheid gepaard gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het voorstel van de minister om de onroerende voorheffing voor energieneutrale woningen voor 50 of 100 procent terug te betalen - 165 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, recent heeft de ministerraad het voorstel van de minister goedgekeurd om energiezuinige woningen door middel van een terugbetaling van de onroerende voorheffing financieel te belonen. Mijn fractie is voorstander van een afschaffing van de onroerende voorheffing op de eerste woning zonder hier specifiek energiebesparende voorwaarden aan te verbinden. Daar zal ik momenteel echter niet verder op ingaan.

Sinds het aanslagjaar 2009 kent de Vlaamse overheid reeds een vermindering op de onroerende voorheffing toe voor gebouwen of woningen die aan bepaalde energieprestatienormen voldoen. Het uitgangspunt is dat op deze manier een financiële stimulans wordt geboden aan de eigenaars van gebouwen of woningen die op het vlak van de milieukenmerken beter dan de eigenlijke norm presteren.

Momenteel wordt een vermindering van de onroerende voorheffing toegekend indien de woning een E-peil van E60 of minder heeft. Voor gebouwen andere dan woningen ligt het drempelpeil op E70. De eigenaar kan echter een verhoogde vermindering krijgen indien de woning of het gebouw de norm E40 haalt.

In de nieuwe regelgeving, die door de ministerraad is goedgekeurd, wordt in functie van het E-peil gedurende een periode van vijf jaar een verhoogde vermindering van de onroerende voorheffing van 50 procent tot 100 procent toegestaan. Belangrijk is dat de nieuwe vermindering van de onroerende voorheffing enkel zal worden toegekend indien het E-peil betrekking heeft op het geheel van het perceel waarop de onroerende voorheffing betrekking heeft. Indien het toegekende E-peil betrekking heeft op een bijgebouwde aanhangigheid of op een onderdeel van een kadastraal perceel, zal de onroerende voorheffing zonder vermindering voor energiezuinige gebouwen worden berekend. Dit betekent dat de vermindering enkel zal worden toegekend indien het om een nieuwbouw, een herbouw na volledige afbraak of een casco verbouwing gaat.

Minister, zal de kloof tussen de mensen die over de middelen beschikken om energiezuinig of energieneutraal te bouwen en de mensen die renoveren door de grotere korting op de onroerende voorheffing niet worden vergroot?

De minister van Financiën heeft gesteld dat deze maatregel enkel met de reeds beschikbare kredieten binnen uw beleidsdomein kan worden uitgevoerd. Op welke wijze wilt u deze bijkomende financiële incentive financieren? Ten koste van wat zal dit gebeuren?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, eigenlijk bestaat al sinds 2008 een korting op de onroerende voorheffing voor mensen die een stuk energiezuiniger dan de normen bouwen. Het is steeds de bedoeling van die stimulans geweest voorlopers een duwtje in de rug te geven. We willen dit niet enkel omdat voorlopers vaak dieper in de buidel moesten tasten: aangezien de normen opschuiven en de mensen steeds energiezuiniger zullen bouwen, is het eveneens belangrijk dat onze bouwsector ervaring kan opdoen met energiezuinige technieken.

We streven duidelijk een transitie na in de woningsector door middel van nieuwbouw en renovatie. Het is dan ook zeer interessant door middel van een voorloperbeleid ervaring op te doen. De E-peilen schuiven gradueel op. We hebben van de nood een deugd gemaakt. Op het ogenblik dat de normen voor de voorlopers opnieuw moesten worden aangepast, hebben we besloten dat het een goede zaak zou zijn de korting te verhogen en sneller terug te betalen. Op

die manier geven we de mensen alweer wat meer financiële ademruimte. Deze kleine maatregel kan een bijkomende stimulans vormen om energiezuinig te bouwen.

De Vlaamse overheid tracht ondersteuning te bieden aan mensen die een nieuwbouw realiseren, maar evengoed aan mensen die renoveren. De maatregelen zijn bekend. Er zijn maatregelen met betrekking tot de isolatie van dak, vloer en muren, de vervanging van ramen en de installatie van een zonneboiler of warmtepomp. Al deze maatregelen passen in ons Energierenovatieprogramma 2020.

Het gaat om premies inzake rationeel energiegebruik (REG-premies) die door de distributienetbeheerders worden uitgekeerd, maar waartoe ook de Vlaamse overheid in de eigen begroting een belangrijke bijdrage levert. Daarnaast bieden de renovatiepremies en de verbeterings- en aanpassingspremies een aantal mogelijkheden om energiezuinig te renoveren. Een belangrijk onderdeel van die rekening komt ten laste van de Vlaamse begroting. Ik vind dan ook dat we wel degelijk een beleid trachten te voeren dat renovaties stimuleert.

In het licht van het klimaatbeleid dat Vlaanderen ontwikkelt, hoop ik inzake renovatie nog meer te kunnen doen. Voor veel mensen die over een ouder huis beschikken, is de totaalaanpak niet haalbaar. Ze kunnen dat huis niet compleet energiezuinig maken. Ze kunnen de ketel vervangen of de ramen vervangen of isolatie aanbrengen. Weinig mensen kunnen alles tegelijkertijd doen. Het lijkt me belangrijk de mensen nog wat meer te stimuleren. Zo zou er een bijkomende stimulans voor de vervanging van ketels moeten komen. We zien sinds de afschaffing van de federale aftrekpost immers een terugval in de aanschaf van hoogrendementketels. Er zijn nog mogelijkheden en ideeën waarover de Vlaamse Regering nog zal beraadslagen.

Het is zeker niet zo dat we nieuwbouw boven renovatie verkiezen. Die indruk mag niemand krijgen. Naarmate we meer moeten verdichten, zal renovatie steeds belangrijker worden. Die renovaties zullen trouwens soms de vorm van sloop- en vervangingsbouw moeten aannemen.

Dat geldt zeker voor de 19e-eeuwse stadsgordels. Die woningen zijn soms zo verkommerd dat renovaties vaak duurder uitvallen. Het lijkt haast alsof renovaties in die gevallen helemaal niet aangewezen zijn. We zouden dan, in samenwerking met de lokale overheden, energiezuinige bescheiden woningen ter beschikking van jonge gezinnen kunnen stellen. Die gezinnen zijn nog niet kapitaalkrchtig, maar zouden wel graag een eigen huis bemachtigen.

De berekeningen van de uitgaven en van de haalbaarheid dit met de huidige middelen uit te voeren, zijn allemaal door het Agentschap Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) gemaakt. Uit die berekeningen blijkt dat het met de bestaande budgetten haalbaar en betaalbaar is.

De simulaties van het VLABEL gaan ervan uit dat op termijn jaarlijks 2000 woningen zullen worden gebouwd. Op korte termijn, bijvoorbeeld volgend jaar, zullen allicht nog maar een honderdtal dergelijke woningen worden gebouwd. Naarmate de jaren verstrijken, zullen steeds meer mensen voor de zeer energiezuinige nieuwbouw kiezen. Dat aantal zal elk jaar groter worden. Minister Muylers meent op basis van de simulaties dat het met de beschikbare budgetten kan. Ik kan daar natuurlijk enkel blij mee zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik wil eerst even op dat laatste punt ingaan. Die maatregel wordt pas van kracht in 2014.

Minister Freya Van den Bossche: Die maatregel gaat in op 1 januari 2013.

Mevrouw Patricia De Waele: Dan beschik ik waarschijnlijk over de verkeerde documentatie.

Minister Freya Van den Bossche: Het is mogelijk dat enige verwarring is ontstaan. Het oude systeem loopt tegelijkertijd immers nog door voor een groep mensen. Ondertussen start ook het nieuwe systeem. We moeten de kandidaat-bouwers een perspectief bieden. Het nieuwe systeem start in elk geval op 1 januari 2013.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik heb hier een document waarin het volgende staat: “de stedenbouwkundige aanvragen vanaf 1 januari 2014 die voldoen aan E60, E40 of E30”.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, indien u dat wenst, zal ik het even nakijken. Het is ook mogelijk dat u zich op een fout document baseert.

Mevrouw Patricia De Waele: Het gaat om een document van de Vlaamse Regering, met name de memorie van toelichting.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, kunt u eens kijken of het niet om de overgangsregeling van het oude systeem gaat? Dit oude systeem blijft natuurlijk nog een tijdje bestaan. Mensen beslissen te bouwen. Dan moeten ze effectief bouwen en uiteindelijk wordt de bouw afgewerkt. Het moet daarover gaan.

Mevrouw Patricia De Waele: Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt. Er is de huidige situatie in 2012. Dan volgt een nieuwe tabel voor de stedenbouwkundige aanvragen ingediend tussen 1 januari 2013 en 31 december 2013. Uiteindelijk is er een laatste tabel voor de stedenbouwkundige aanvragen die vanaf 1 januari 2014 worden ingediend. Zo staat het in de memorie van toelichting. Uit de memorie van toelichting blijkt ook dat die maatregel vanaf 1 januari 2014 op die manier zou worden ingevoerd. Hoe kan men nu al weten dat men in 2014 over de nodige budgetten zal kunnen beschikken? Ik denk dat er onvoldoende is nagedacht over de financiële impact. Vanaf 2014 zijn het misschien anderen die daarover moeten beslissen en zal het misschien niet langer uw probleem zijn. Het lijkt me echter nuttig om duidelijkheid te scheppen wanneer men met dergelijke voorstellen komt.

Ik heb u ook horen zeggen dat die maatregel er is gekomen, niet alleen om die energiezuinigheid te promoten. U hebt ook en vooral de nadruk gelegd op het feit dat de bouwsector ervaring moet opdoen in energiezuinig bouwen. Ik ben het met u eens dat dat nuttig en noodzakelijk kan zijn. Ik vind het echter vreemd dat we allemaal de mond vol hebben over betaalbare woningen terwijl we de mensen die willen renoveren en minder kapitaalkrachtig zijn, geen vermindering van onroerende voorheffing toekennen.

Ik heb ook gehoord dat u aan een aantal ideeën werkt om nog bijkomende renovatiepremies in te voeren. U bent van plan dit uit te breiden waardoor misschien een groter evenwicht ontstaat tussen mensen die voor een nieuwbouw kiezen en mensen die renoveren. Ik kijk daarnaar uit.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: In theorie is de maatregel ook beschikbaar voor mensen die zodanig renoveren dat zij ook dat energiezuinige e-peil bereiken. Dat zal in de praktijk echter eerder zeldzaam zijn. Er zijn wel mensen die huizen strippen en heropbouwen. Zij komen daar ook voor in aanmerking. Ik wil daar echter niet de nadruk op leggen omdat het valse verwachtingen zou kunnen wekken bij mensen die renoveren. Het is niet eenvoudig om via renovatie een dergelijk e-peil te bereiken. Voor die mensen kunnen we dan ook beter werken met een premiebeleid.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik kijk uit naar uw nieuwe ideeën. Ik ga ervan uit dat we die binnenkort kunnen verwachten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■